

[Justitsministeren.]

den er naturligvis kun anvendelig med hensyn til de straffe, der overstiger 9 måneder, og disse straffe udgør kun omkring 20 pct. af samtlige fængselsstraffe. Ved siden af § 38, stk. 1, blev der ganske vist i 1956 som stk. 3 i § 38 indført en bestemmelse om prøveløsladelse efter udståelse af halvdelen af straffen, dog mindst 4 måneder. Det vigtigste ved denne lovændring var, at der blev tilvejebragt en hjemmel for prøveløsladelse med hensyn til nogle af de kortere straffe, nemlig straffe over 4 måneder og indtil 9 måneder; denne gruppe udgør omkring 30 pct. af alle fængselsstraffe. Efter bestemmelsens formulering og forarbejder hjemler den imidlertid kun en meget begrænset adgang til prøveløsladelse; den har karakter af en undtagelsesregel. I praksis er der ikke prøveløsladt efter bestemmelsen i væsentligt videre omfang, end der inden dens gennemførelse skete betinget benådning.

Den prøveløsladelsesordning, der således gælder i dag, er ikke tilfredsstillende. De hensyn, der begrunder den almindelige adgang til prøveløsladelse, gør sig ikke alene gældende med hensyn til de længerevarende straffe på over 9 måneder. Ved en prøveløsladelse og det dertil knyttede tilsyn lettes fangens overgang til tilværelsen på fri fod, idet der skabes en mulighed for kontrol og effektiv støtte i den første, ofte vanskelige tid efter løsladelsen, hvor risikoen for tilbagefald til ny kriminalitet erfaringsmæssigt er særlig stor. Under straffens udståelse er muligheden for prøveløsladelse et incitament for de fleste fanger til at søge at få noget ud af fængselsopholdet — og den er dermed behandlingsmæssigt og disciplinært af betydning for fængslernes arbejde. Disse fordele bør man søge at knytte også til en væsentlig del af de straffe, der ikke overstiger 9 måneder.

På denne baggrund foreslås minimumsgrænsen for den almindelige adgang til prøveløsladelse efter udståelse af to tredjedele af straffen nedsat fra 9 til 4 måneder.

Dette betyder, at fængselsinspektørerne skal forelægge alle sager vedrørende personer, der er idømt fængselsstraf i mere end 4 måneder, for justitsministeren, når de pågældende har udstået to tredjedele og mindst 4 måneder af straffen. Justitsmini-

steren afgør da, om prøveløsladelse skal ske. Efter forslaget forudsætter løsladelsen imidlertid — ligesom efter de gældende regler — at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig, at der er sikret ham passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at han erklærer at ville overholde de til løsladelsen knyttede vilkår.

Jeg vil gerne understrege, at den foreslåede udvidelse af adgangen til prøveløsladelse ikke på dækkende måde kan karakteriseres som en formildelse af de gældende fuldbyrdelsesregler, og at det heller ikke er herpå forslaget tager sigte. Det, der sker ved en prøveløsladelse, er typisk, at den dømte i stedet for at udstå en reststraf af nogle få måneders varighed undergives tilsyn i en periode af 2 år eller længere, eventuelt i forbindelse med, at der meddeles ham andre, ofte ret indgribende pålæg, f. eks. om alkoholistbehandling eller anbringelse i optagelseshjem. Det er blandt andet gennem denne forlængelse af den samlede periode, hvori den dømte er under en vis kontrol og behandling, at prøveløsladelsen har sin betydning som et middel til at forebygge tilbagefald til yderligere kriminalitet.

Som understykke til den foreslåede udvidelse af den almindelige adgang til prøveløsladelse efter udståelse af to tredjedele af straffetiden foreslås en snævrere formulering af reglen om prøveløsladelse efter udståelse af halvdelen, dog mindst 4 måneder, af straffetiden. Efter forslagets affattelse kan sådan prøveløsladelse kun ske, når særlige omstændigheder taler derfor. Denne undtagelsesregel tager navnlig sigte på tilfælde, hvor der kort tid før to tredjedele af straffen er udstået, foreligger særlig gunstige muligheder for arbejdsmæssig placering af fangen.

Bortset fra reglerne om prøveløsladelse, er de foreslåede ændringer i straffelovens fuldbyrdelsesregler af forholdsvis begrænset rækkevidde.

De forældede regler om, i hvilket omfang de dømte skal anbringes i enrum eller fælleskab, foreslås ophævet.

Der foreslås en mindre udvidelse af adgangen til at overføre fanger fra almindeligt fængsel til arbejds- eller sikkerhedsforvaring. Sådan overførelse kan være behandlingsmæssigt begrundet, og da overførelsen